

Uttale og skriving

Russisk er et slavisk språk i den indoeuropeiske språkfamilie og er offisielt språk i Russland. Det er tre hoveddialektområder: et nordrussisk, et sentralrussisk og et sørrussisk.

Skrivemåten er fonologisk, fra venstre til høyre.

Alfabetet

Alfabetet i russisk, kalles det kyrilliske alfabet. Alfabetet har 33 tegn.

Uttale preges av at språk har mange konsonanter. Nesten alle konsonanter opptrer parvis i en «bløt» palatalisert variant og en «hard» ikke-palatalisert variant. For eksempel betyr [brat] "bror", mens [bratj] betyr 'å ta'.

Russisk har også såkalt utlydshending. Det vil si at stemte konsonanter blir erstattet med ustemte på slutten av ord. Nominativsformen dub "eik" uttales [dup], mens genitivsformen duba uttales ['duba].

Trykte bokstaver atskiller seg noe fra de skrevne.

I russisk er det 10 vokaler: **A**[a], **O**[å], **I**[i], **Y**[o], **Э**[e], **Ы**[y], **E**[je], **Ё**[jø], **Я**[ja].

I russisk er det ikke korte og lange vokaler som i norsk.

Vokallyder **Æ, U, Y, Ø** og **diftonger** har ikke russisk språk.

Russisk er en aksent språk. Tonen kan bevege seg fra en form til en annen. Trykket kan ligge hvor som helst i ordet, og vokaler uten trykk blir redusert. Det betyr at forskjellige former av samme ord kan ha ganske forskjellige uttaler.

Russiske skiller de såkalte *myke* og *harde* lyder.

Språklige særtrekk

Kasus, ordstilling og aspekt.

Bøyning

Russisk har et godt utbygd kasussystem i substantivbøyningen, relativ friordstilling og et verbsystem hvor man alltid må velge mellom perfektivt og imperfektivt aspekt.

Russisk er et syntetisk språk.

Substantiver har tre kjønn: han, hun og intetkjønn. Substantiver kan være i entall og flertall.

Bestemt og ubestemt artikkel finnes ikke i russisk. Substantivet har egennavn og fellesnavn og bøyes i tall og kasus ved endelser.

Substantiver bøyes i 6 kasus: nominativ, akkusativ, genitiv, dativ, instrumentalis og lokativ. I tillegg finnes rester av vokativ.

Adjektiver bøyes sammen med substantiver og får egne endelser. Adjektivene har også kjønn og tall, definert av substantivene de er bindet til. Adjektivene kan gradbøyes.

Verb går i par imperfektivt verb har perfektivt verb: se [видеть -увидеть]. Tre enkle former: nåtid, fortid og fremtid. Verbet kan stå i en setning i preteritum, presens og futurum.

Verbet har en infinitiv form som merkes med en spesiell endelse som slutter på **ь**[mykt tegn].

Sammensatte ord består som vanlig av to ord som er bindet til sammen med en vokal **O** eller **E**.

Ofte er det en preposisjon som styrer en kasus. Noen styrer forskjellige kasus og har da forskjellig betydning.

Syntaks

I russisk er ordstillingen mye friere enn i norsk. Valg av intonasjon og variasjon i trykk er derfor viktig for betydningen.

Hvis vi har nøytral intonasjon, skjer følgende: Subjekt står foran verbal.

Det mest meningsbærende ordet eller uttrykket (den nye informasjonen i setningen) kommer i slutten av setningen.

Stedsledd står vanligvis i begynnelsen av setningen.

Hvis stedsleddet er i sentrum og utgjør den nye informasjonen i setningen, står dette vanligvis i slutten av setningen.

Semantikk

I russisk språk finnes det ord som har forskjellige meninger, men skrives likt. Eksempel: ключ som betyr nøkkel og vannkilde, Язык som betyr en tunge og et språk.

Homofoner: Det er ord som skrives annerledes, men uttales likt.

Det kan være substantiver i hankjønn som slutter på stemt/ustemt d/t. Eksempel: рот/род oversettes som munn/kjønn, verb: залезать/зализать oversettes som å slikke/ å klatre

Polysemer: kan være av to typer: grammatisk og leksikalsk. Eksempel på grammatiske typen er три som betyr tallet 3 og verbet å gni i en imperativ form. Eksempel på leksikalsk er свинья som er et svin og en moralsk forkastelig person.

Kollokasjoner: Det er ord som ofte opptre sammen. Eksempel: Ни рыба, ни мясо som oversettes som verken fisk, eller kjøtt. Betyr en person som ikke kan handle selvstendig. Вокруг да около oversettes som rundt og omkring, betyr at personen ikke sier det rett ut.

Metaforer og ordtak

Russisk har mange metaforer og ordtak. Eksempel på *metaforer:* золотые руки oversettes som hender laget av gull, betyr en person som er flink med hendene. Книжный голод oversettes

boksult som betyr en som leser veldig mye (lesehest) *Ordtak:* В чужом глазу соломинка видна, а в своем бревна не увидеть oversettes som i et annen persons øye ser vi et strå, men i eget øye ser vi ikke en trestamme."